Uw kenmerk	: -	
Uw brief van	: -	Aan: de gemeenteraadsleden van de 13 Zeeuwse Gemeenten
Ons kenmerk	: 20250213/SdL/JGae	
Datum	: 13 februari 2025	
Onderwerp	: Raadsinformatiebrief stand van zaken Veilig Thuis	

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met dit schrijven informeren wij u over de huidige stand van zaken bij Veilig Thuis. We geven hierbij een update over de lopende acties, zowel met betrekking tot de wachtlijstbeheersing en het verkorten van doorlooptijden van onze diensten als de inzet van extra personeel. Dit naar aanleiding van de begrotingswijziging oktober 2024 waarmee door ons Algemeen Bestuur is ingestemd.
Tevens informeren we u graag over een landelijk inspectierapport m.b.t. de wachtlijsten binnen alle Veilig Thuis organisaties in het land, dat in 2024 is uitgebracht.

Wat doet Veilig Thuis?
Veilig Thuis vervult Zeeuws breed een belangrijke functie in het signaleren, aanpakken en doorbreken van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Wettelijke taken van Veilig Thuis
Advies, ondersteuning en onderzoek
Het Advies- en Meldingen Team (AMT) en het Ondersteuning- en Onderzoek Team (OOT) hebben een radar- en monitoringsfunctie. Samen voeren zij, op basis van het handelingsprotocol, de wettelijke taken uit.

Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
Veilig Thuis heeft ook een wettelijke taak als het gaat om het geven van voorlichting over de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, bv aan scholen of andere ketenpartners.

De begrotingswijziging in 2024
Voor het jaar 2024 is er door het Algemeen Bestuur (AB) van GGD Zeeland ingestemd met het toekennen van incidentele extra financiële middelen voor Veilig Thuis (VT) Zeeland. Vanaf 1 januari 2025 zijn er structurele middelen toegekend voor in totaal 4,89 fte. Hiermee heeft het AB op 11-10-2024 ingestemd. Het doel van de inzet van de extra financiële middelen is nadrukkelijk het beheersen van wachtlijsten en behalen van doorlooptijden van onze diensten.

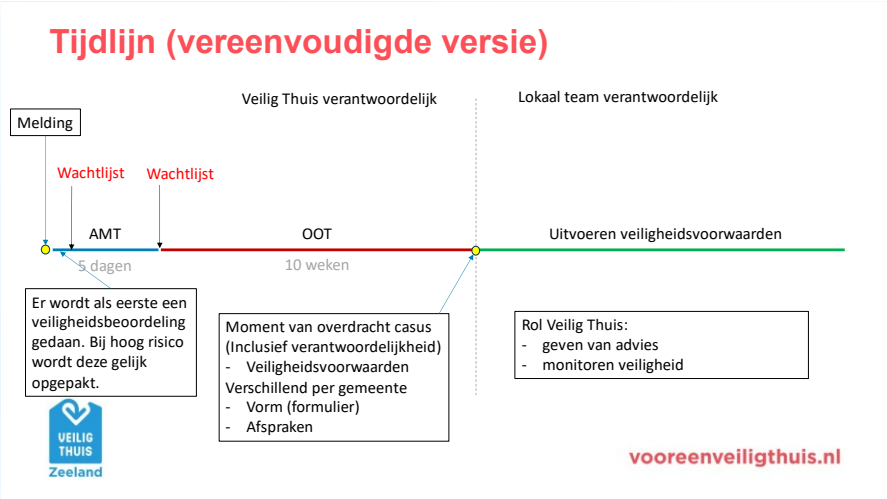
Deze structurele personele uitbreiding is nodig om aan onze wettelijke taken en verantwoordelijkheden te kunnen voldoen. Voor het uitoefenen van deze taken heeft Veilig Thuis een sterke informatie-, kennis en expertisepositie nodig. Hierbij is kwaliteit in de dossiervorming en continuïteit in de taakuitoefening belangrijk.

De extra capaciteit zetten we voornamelijk in voor diverse functies die direct betrokken zijn bij het primaire proces en een werkbegeleider. Dat draagt bij aan wachtlijstbeheersing, borging van de kwaliteit van dossiers en de kwaliteit van de dienstverlening.

De huidige situatie
Sinds 2020 lopen de doorlooptijden op en nemen onze wachtlijsten toe. Deze ontwikkeling speelt niet alleen in Zeeland, het is een landelijk probleem binnen de gehele keten van hulpverlening en jeugd -en gezinsbescherming. De volgende oorzaken zijn hiervoor aan te dragen:

- Blijvende toename van het aantal meldingen en adviesaanvragen bij Veilig Thuis;
- Betrokkenheid van de medewerkers bij cliënten. Daar waar Veilig Thuis *niet* of *niet vlot* een casus kan overdragen aan het lokale team binnen de gemeente, blijven onze medewerkers langer dan wettelijk gezien is vastgelegd, betrokken bij cliënten;
- Arbeidsmarktkrapte. Hoewel we voortdurend nieuwe medewerkers aannemen, slagen we er niet in om alle openstaande vacatures in te vullen;
- Door landelijke en regionale ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld het toekomstscenario Kind - en gezinsbescherming, waarbij medewerkers uit het primaire proces betrokken zijn, hebben zij minder tijd beschikbaar voor casuïstiek.
- Er zijn veel ontwikkelingen die een relatie hebben met het werk van Veilig Thuis. Het deelnemen aan deze projecten kost tijd, die niet aan het oppakken van casuïstiek kan worden besteed.
- Verschillende lokale werkwijzen van de dertien Zeeuwse gemeenten. De 13 gemeenten in Zeeland hanteren verschillende werkwijzen, zo hanteert bijvoorbeeld elke gemeente een ander overdrachtsformulier. Dit heeft grote impact op de uitvoering van het werk van Veilig Thuis.

Onderstaande afbeelding laat zien hoe het proces vanaf een melding of adviesaanvraag bij Veilig Thuis zich ontwikkelt en op welke momenten de wachtlijstproblematiek zich voordoet.

In de zomer van 2024 heeft een wijziging plaatsgevonden binnen de invulling van de functies van teamleider en manager Veilig Thuis. Per 01-09-2024 is er een nieuwe manager gestart. Per 01-10-2024 is de nieuwe teamleider aan de slag gegaan. Deze wijziging heeft medio 2024 geleid tot beperktere sturing op de wachtlijsten.

Wachtlijsten
Zowel binnen het AMT als binnen het OOT is sprake van een wachtlijst. Onderstaande tabel geeft de situatie van eind december 2024 en begin januari 2025 weer.

Actueel

Hieronder wordt het aantal casussen genoteerd dat op de wachtlijst staat.

Peildatum	AMT	OOT
26-11-2024	123	63
17-12-2024	57	61
24-12-2024	75	61
31-12-2024	73	61
07-01-2025	82	59

Het aantal casussen per week

gemiddelde wachtlijst Q1, Q2 en Q3	2023	2024	stijging
AMT (meldingen)	37	145	108
OOT (casussen)	26	48	22

Het aantal meldingen per jaar

Risico's
Door de aanwezige wachtlijsten is er onvoldoende zicht op veiligheid, waardoor de kans op incidenten aanwezig is. Dit brengt risico's met zich mee voor gezinnen/inwoners. Het is belangrijk te weten dat casussen met een hoog veiligheidsrisico (crisissituaties) binnen de wettelijke doorlooptijd worden opgepakt door een medewerker van Veilig Thuis.
Tevens is er kans op verscherpt toezicht door Inspectie Gezondheid en Jeugd i.v.m. het niet behalen van wettelijke termijnen c.q. uitvoeren van de wettelijke taken. Wachtlijsten kunnen zorgen voor een hogere aanhoudende werkdruk voor professionals, dit leidt dan weer tot verloop onder personeel.

Rapport Inspectie Gezondheid en Jeugd (IGJ)
In het voorjaar van 2024 heeft de IGJ binnen alle 25 Veilig Thuis organisaties in Nederland onderzoek gedaan naar oorzaken van de oplopende wachtlijsten, gerapporteerd in *"Aanhoudende onveiligheid tijdens het wachten op Veilig Thuis"*, uitgebracht oktober 2024. De IGJ heeft voor het onderzoek 3 Veilig Thuis organisaties bezocht. Bij de andere 22 organisaties, waaronder Veilig Thuis Zeeland, is enkel informatie opgevraagd.
De inspectie komt tot 4 knelpunten die leiden tot de huidige wachtlijsten. De aanleiding voor deze knelpunten waren signalen over de landelijk oplopende wachtlijsten binnen Veilig Thuis organisaties.

1. Een structurele toename van de instroom (en soms ernst) van meldingen.
2. Onvoldoende deskundigheid en beschikbaarheid van de lokale hulpverlening. Het lukt Veilig Thuis vanwege beperkte beschikbaarheid van passende en deskundige hulp bij ketenpartners onvoldoende om meldingen tijdig over te dragen.
3. Het niet kunnen spreken van directbetrokkenen. Medewerkers wachten lang op het beoordelen van een melding als het niet lukt om directbetrokkenen te spreken. Dit heeft als gevolg dat het langer duurt voordat Veilig Thuis een vervolg aan de melding geeft.
4. Onvoldoende inzet van personeel op de primaire taken van Veilig Thuis. De inspectie verwacht dat Veilig Thuis voldoende personeel inzet en tegelijk aanstuurt op taakafbakening, om zo gezinnen en huishoudens tijdig en deskundig te helpen, zonder daarbij de kwaliteit uit het oog te verliezen.

Aan alle 25 Veilig Thuis organisaties is de opdracht gegeven om een plan van aanpak voor de eigen organisatie te maken om actie te ondernemen op de bovengenoemde 4 punten. Hieronder treft u de link naar het onderzoeksrapport.

Aanhoudende onveiligheid tijdens het wachten op Veilig Thuis | Rapport | Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

Wat gaan we doen?
Kwaliteit op Tijd
In maart 2024 zijn we gestart met het project Kwaliteit op Tijd. Onder begeleiding van externe deskundigen ontwikkelen we een werkwijze, waarbij we wekelijks, met een vast team van medewerkers uit diverse disciplines, kijken naar wachtlijstbeheersing en mogelijke interventies. Dit omvat onder andere het afbakenen van taken en het continu sturen op efficiënt werken en het registeren van uitgevoerde diensten. In 2025 gaat Veilig Thuis zelfstandig verder met de opgedane kennis en ervaring en wordt deze werkwijze geborgd.

Daarnaast zullen we februari 2025 binnen de Zeeuwse Kerngroep Huislijk geweld en Kindermishandeling, waarin alle gemeentes participeren, de onderwerpen op het gebied van meer uniform werken agenderen. Hiermee komen we tot een efficiënter proces van b.v. het overdragen van casussen. Dit maakt dat onze medewerkers vlotter met nieuwe casussen van de wachtlijst aan de slag kunnen.

Werving nieuwe medewerkers en behouden van ervaren medewerkers
Veilig Thuis werft doorlopend nieuwe medewerkers voor zowel het AMT als het OOT. Tevens zetten we ons actief in voor het behouden van ervaren zittende professionals. Zoals gezegd wordt de extra middelen ingezet voor diverse functies die direct betrokken zijn bij het primaire proces en een werkbegeleider. Met deze extra capaciteit en Kwaliteit op Tijd werken we aan het verkorten van de wachtlijsten.

Plan van Aanpak
Veilig Thuis Zeeland is gestart met het opstellen van een plan van aanpak, naar aanleiding van het onderzoek van de IGJ, in oktober 2024. In het eerste kwartaal van 2025 zal dit gereed zijn.

Tijdelijke beëindiging neventaken medewerkers
Medio 2024 hebben we besloten alle neventaken van de medewerkers tijdelijk neer te leggen. Dit is in 2025 ook nog aan de orde, omdat de wachtlijsten nog niet voldoende weggewerkt zijn. Wij focussen ons de komende tijd op onze wettelijke taken en verantwoordelijkheden. Veilig Thuis zal dit doen zo lang als nodig is om de wachtlijsten beheersbaar te krijgen.
Veilig Thuis blijft investeren in de deskundigheidsbevordering voor onze professionals. Dit om de kennis -en adviesfunctie nu en in de toekomst goed te blijven vervullen.

De teamleider, manager en staffunctionarissen van Veilig Thuis blijven nadrukkelijk *wel* (fysiek) participeren in regionale en landelijke werkgroepen die zich bijvoorbeeld bezig houden met het Toekomstscenario Jeugd -en Gezinsbescherming en de ontwikkeling van sterke lokale teams.

Tot slot
De aanhoudende wachtlijsten zijn en blijven de komende jaren een uitdaging voor de hele keten in Zeeland, alsook landelijk. Met bovenstaande interventies en acties, voor zowel de korte als de lange termijn, streven we naar een beheersbare werkvoorraad. Alleen dan kunnen we alle inwoners van Zeeland die in onveiligheid verkeren tijdig en goed ondersteunen met onze diensten.

Met vriendelijke groet,

Joke Gaemers
Directeur Publieke Gezondheid en Veiligheid
GGD Zeeland